



## ROGER AMUNDSEN

Daglig leder  
Innovasjon Norge

roger@innovafunn.no  
www.innovafunn.no

# FRA FUNN TIL SKATTEFUNN

## – ERFARINGER, NYHETER OG PRESISERINGER

De fleste kjenner nå til SkatteFUNN-ordningen, som er blitt umåtelig populær i næringslivet. Men mange har problemer med å forstå den treleddede behandlingsprosessen, og ligningsmyndighetenes detaljerte dokumentasjonskrav kommer ofte som en ubehagelig overraskelse.

Av Roger Amundsen

Formålet med SkatteFUNN-ordningen er å frem-skaffe ny kunnskap, informasjon eller erfaring som igjen kan føre til nye eller bedre produkter, tjenester eller produksjonsmåter. Samtidig er SkatteFUNN et viktig virkemiddel for å nå regjeringens mål, å øke forskningsinnsatsen til 3 % av BNP innen 2010.

Erfaringer med SkatteFUNN viser at de aller fleste kjenner til ordningen, men at de har problemer med å forstå prosessen, som består av tre ledd: behandling i Innovasjon Norge, skattefunnsekretariatet i Norges forskningsråd og endelig likningsmyndighetenes etterkontroll. Særlig klager mange over de detaljerte prosjektrengskapene likningsmyndighetene krever, og det man oppfatter som «overprøving» av andre offentlige myndigheters behandling.

### MYNDIGHETENES ROLLEFORDELING OG KOMPETANSEFORHOLD

SkatteFUNN-ordningen administreres av Norges forskningsråd i samarbeid med Innovasjon Norge. Det er Norges forskningsråd som godkjenner forsknings- og utviklingsinnholdet i søknaden, mens likningsmyndighetene godkjenner grunnlaget for skattefradrag. Verken Norges forskningsråd eller skatte-myndighetene kan overprøve hverandres saksbehandling



www.skattefunn.no

og kompetanseforhold. Har skatteyster fått godkjent et prosjekt fra Norges forskningsråd, kan ikke likningsmyndighetene i ettertid hevde at dette ikke er forskning eller utvikling. Likningsmyndighetenes rolle er å godkjenne dokumenterte fradrag. Skatteyster må søke om fradrag for kostnadene på eget skjema, RF-1053, som leveres som vedlegg til selvangivelsen, og som må attesteres av revisor.

### POPULÆR ORDNING, MEN KOMPLISERT REGELVERK

SkatteFUNN-ordningen har blitt umåtelig populær i næringslivet, og er god i europeisk sammenheng, men regelverket er fortsatt komplisert. Statistisk sentralbyrås evaluering av SkatteFUNN-ordningen, som ble publisert i februar 2006, viser blant annet at flere konflikter rundt SkatteFUNN skyldes at ligningsmyndigheten har anvendt strammere skjønn rundt fradraggrunnlaget enn bedriftene forventet ut fra Norges

## SKATTEFUNN

Næringsdrivende kan få fradrag direkte i skatt og trygdeavgift for en prosentvis del (18 eller 20 %) av kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt, begrenset oppad til 4 mill. pr. år, 8 mill. hvis det samarbeides med en forskningsinstitusjon. Kostnadene beregnes etter Norges forskningsråds regler for brukerstyrte prosjekter, se [www.skattefunn.no](http://www.skattefunn.no). Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd, og fradrag i skatt kan ikke gis for kostnader pådratt i år forut for det året prosjektet ble godkjent. Ligningsmyndighetene har ikke adgang til å overprøve selve godkjenningen av prosjektet som sådant, men kan be om dokumentasjon på at de kostnader og timer det kreves fradrag for faktisk tilhører prosjektet.

Skattefradraget er ikke skattepliktig fordel for skattyteren, og fradraget i skatt mv. kommer i tillegg til fradraget for de faktiske kostnadene i inntekten.

*Enkelte likningskontorer har varslet hyppigere kontroller av SkatteFUNN.*

forskningsråds søknadsbehandling. Evalueringen viser tydelig at dokumentasjonskravene ikke har vært klare nok og at det etterlyses standarder for prosjektstyringsverktøy som tilfredsstillende kravene. Spesielt gjelder det prosjektregnskap og timeverksføring for den enkelte deltager i SkatteFUNN-prosjekt.

#### **LIKNINGSMYNDIGHETENES KRAV**

Det kreves at skatteyter har et tilfredsstillende system for registrering av antall timer som er brukt på prosjektet for den enkelte deltager, samt dokumentasjon for andre driftskostnaders tilhørighet til prosjektet. Timeregnskapet skal vise dato, hvilke arbeidsoppgaver som er utført (helt kort, ikke detaljert) og antall timer, samt hvem som har utført oppgavene. Prosjektregnskapet skal på oppfordring fremlegges for ligningsmyndighetene.



Det skal lønne seg å tenke nytt.

Enkelte likningskontorer har varslet hyppigere kontroller av SkatteFUNN. Hvis de finner at prosjektregnskap og dokumentasjon ikke er tilfredsstillende i forhold kravene, vil ikke skattefradrag innvilges. Har du mottatt tilskudd i form av skattefradrag, vil dette kunne bli forlangt tilbakebetalt, noe som kan være enda mer dramatisk.

#### **NORGES FORSKNINGSRÅDS RAPPORTERINGSKRAV**

Hvert år, senest den 1. mars, skal årsrapport for året før sendes Norges forskningsråd ved SkatteFUNN. Denne rapporten skal blant annet inneholde prosjektregnskap for det året som har passert. Sendes ikke rapporten inn til fristen, eller er rapporten mangelfull, vil Norges forskningsråd inndra innvilgelsen. Dette betyr at prosjektet ikke lengre er godkjent og at krav på skattefradrag bortfaller, og at nye søknader fra samme foretak ikke blir behandlet.

#### **PROSJEKTSTYRINGSVERKTØY**

Det foreligger ikke noe standard prosjektstyringsverktøy. INNOVA Prosjektkontroll er imidlertid et prosjektstyringsprogram som brukes av mange bedrifter i dag, og som er utviklet spesielt for å imøtekomme ligningsmyndighetenes krav til fradragsdokumentasjon, og forenkle prosjektregistreringen, rapporteringen og revisors kontroll. Nærmere opplysninger om dette programmet finnes på [www.innovafunn.no](http://www.innovafunn.no).

#### **HVA INNGÅR I «PERSONAL- OG INDIREKTE KOSTNADER»**

I henhold til forskningsrådets brukerstyrte regler beregnes og fordeles kostnadene i skattefradragsgrunnlaget etter følgende kategorier:

1. Personal- og indirekte kostnader
2. Innkjøp av tjenester fra FoU-institusjoner godkjent av Norges forskningsråd
3. Utstyr (for eksempel leie av eget utstyr)
4. Andre driftskostnader

*Det må foretas en vurdering av om den avtalte deltidslønnen faktisk er fastsatt under forutsetningen om deltidsarbeid, hvis det i realiteten arbeides mye overtid.*



Personal- og indirekte kostnader skal dekke lønn, kostnader og indirekte kostnader. Disse kostnadene beregnes med utgangspunkt i timer for egne ansatte og en timesats på 1,6 promille av årslønn. Dette gjelder bare timer som utføres av eget FoU-personell (FoU = forskning og utvikling), det vil si prosjektleder, vitenskapelig og teknisk personell. Avtalt lønn som ikke er utbetalt ved utløpet av inntektsåret og som ikke utbetales innen den tid som må anses vanlig i et arbeidstaker-/arbeidsgiverforhold, medregnes ikke. Regnskapsført lønn som ikke er trekk/arbeidsgiveravgiftsinnberettet til 1. termin i året etter inntektsåret, kan ikke tas med.

For deltidsansatt personell omregnes lønnen til en 100 % -stilling før timesatsen beregnes. Det må foretas en vurdering av om den avtalte deltidslønnen faktisk er fastsatt under forutsetningen om deltidsarbeid, hvis det i realiteten arbeides mye overtid.

Utbetalinger utover avtalt årslønn som for eksempel overtidsbetalinger og bonuser inngår ikke i beregningsgrunnlaget. Avtalte naturalytelser, for eksempel fri bil, inngår derimot.

Eksempler på kostnader som inngår i timesatsen (1,6 promille av årslønn) og som ikke skal belastes prosjektet separat:

- Syketrygd, arbeidsgiveravgift, pensjon etc.
- Kantine, telefon, hjemme-PC osv.
- Oppvarming, kontor-/laboratorieleie, bruk av mindre instrumenter, kontormateriell, kopiering, bruk av skrivere osv..
- Bistand fra kontorpersoneil og annet administrativt personeil, arrangement av mindre møter og lignende

Innkjøp som er direkte knyttet til prosjektet føres under «Andre driftskostnader». Det samme gjelder



Populær ordning , men komplisert regelverk.

kostnader til innleid hjelp, som fradras i samsvar med faktiske kostnader. Dette gjelder også i konsernforhold hvor for eksempel ansatte i morselskapet jobber i et prosjekt tilhørende et datterselskap.

### ULØNNET ARBEID

Stortinget vedtok 17.06.2005 innføring av en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid, som ikke omfattes av den ordinære SkatteFUNN-ordningen. Det er bevilget 70 mill. kroner, fordelt med 10 mill. til kompensasjon for ulønnet arbeid årene 2002-2004 (her gikk søknadsfrist ut 7. april) og 60 mill. for dokumentert ulønnet arbeid i 2005. Pengene kan overføres mellom de to ordningene om nødvendig. Det er ikke avsatt midler til ordningen i statsbudsjett for 2006, men politikerne sier at de midlene som ikke anvendes i 2005 føres over til 2006.

Utbetaling av eventuelle tilskudd vil skje på grunnlag av revisorbekreftet oppgave over medgatte timer til ulønnet FoU-virksomhet. Som



*Kostnader til utstyr inngår i sin helhet i fradraggrunnlaget når de omfatter innkjøp eller leie av utstyr som er relatert til prosjektet og som ikke skal brukes etter at prosjektet er avsluttet.*

grunnlag for denne oppgaven må det foreligge et prosjektrekskap som viser dato, antall timer per dag og hvilke arbeidsoppgaver som er utført av hvilke personer. Timesatsen er foreløpig fastsatt til kr 500.

Fremtidige bevilgninger til kompensasjon for ulønnet arbeid er avhengig av hva som skjer i EFTAs overvåkningsorgan ESA. Det er viktig å understreke at ordningene for 2002-2005 må godkjennes av ESA, og at det derfor er usikkert om ordningen i det hele tatt blir en realitet. Uansett utfall anbefales det at man registrerer ulønnet arbeid slik at dokumentasjonen er i orden om ordningen blir godkjent.

#### **UTSTYR/LEIE AV EGET UTSTYR**

Kostnader til utstyr inngår i sin helhet i fradraggrunnlaget når de omfatter innkjøp eller leie av utstyr som er relatert til prosjektet og som ikke skal brukes etter at prosjektet er avsluttet. Kostnader til leie av eget utstyr eller utstyr som skal brukes etter at prosjektet er avsluttet, beregnes etter en time-/dagsleie som fastsettes etter skjønn basert på avskrivnings- og driftskostnader for utstyret.

Det nevnte prosjektstyringsprogrammet, INNOVA Prosjektkontroll, har en beregningsmodul som forenkler utarbeidelsen av den nødvendige dokumentasjonen av slik leie.

#### **ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

Det siste typen kostnader som inngår i fradraggrunnlaget i henhold til forskningsrådets brukerstyrte regler, er direkte prosjektrelaterte kostnader. Dette omfatter varer, tjenester, reiser osv. knyttet til prosjektet. Dette gjelder også

innkjøp fra andre bedrifter i samme konsern. Datakostnader inngår normalt i «indirekte kostnader», men det er anledning til å inkludere kostnad for bruk av egne anlegg når kostnadene er spesielt høye.

Kostnader til førstegangs patentering i Norge av oppfinnelser som er en følge av SkatteFUNN-prosjektet, kan tas med i grunnlaget. Det omfatter blant



annet kostnader til forundersøkelser, grunnavgift, granskingsavgift, ev. tilleggsavgift og meddelelsesavgift til Patentstyret. Kostnader til vedlikehold av patenter inngår ikke i grunnlaget for beregning av skattefradrag. Det gjelder for eksempel kostnader til fornyelse av patent, internasjonal patentering, abonnement på

Av skattelovforskriften fremgår det at skattyters prosjektregnskap må kontrolleres og godkjennes av revisor.

overvåking av søknader på patent, varemerke og design, samt årsavgifter for patentsøknader og patenter.

Kapitalkostnader kan også inngå i fradragbeløpet. Det må kunne dokumenteres at kapitalkostnadene har vært nødvendig for å gjennomføre prosjektet. Lånekostnader for å finansiere lønn anses å inngå i indirekte kostnader (1,6 promille av årslønn per time).



Stortinget har vedtatt en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid.

#### **FORHOLDET MELLOM FRADRAGSGRUNNLAG, REGNSKAPSFØRTE OG BUDSJETTERTE KOSTNADER**

Det beregnede fradragsgrunnlaget etter de brukerstyrte regler vil bli forskjellig fra de regnskapsførte kostnadene. Det spiller ingen rolle om de beregnede kostnadene overstiger de regnskapsførte. Som det

fremgår ovenfor, kan imidlertid kostnadene som inngår i beregningsgrunnlaget (årslønnen som sjablongsatsen på 1,6 promille skal beregnes av) ikke overstige de regnskapsførte kostnadene.

Overfor forskningsrådet må skattyter oppgi et budsjett. Dette budsjettet setter heller ikke tak på fradraget.

#### **DOKUMENTASJONSPLIKTEN OG REVISORS ATTESTASJON**

Beregnete personal- og indirekte kostnader utgjør ofte det vesentligste av kostnadene. Det er derfor viktig at det føres timelister som viser medgåtte timer for FoU-personale (prosjektleder, vitenskapelig og teknisk personell) fordelt per person i samsvar med likningsmyndighetenes dokumentasjonskrav.

Av skattelovforskriften fremgår det at skattyters prosjektregnskap må kontrolleres og godkjennes av revisor. Det kan derfor ofte, når dokumentasjonen er mangelfull, være problematisk for revisor å attestere på RF-1053. Et forbehold fra revisor om prosjektets arbeidstimer og driftskostnadenes tilhørighet til prosjektet, vil kunne medføre at søknaden ikke godtas.

#### **HVA SKJER VIDERE MED SKATTEFUNN?**

I følge Soria Moria-erklæringen skal SkatteFUNN-ordningen videreføres, og evalueringen, som utføres av SSB med ferdigstilling ultimo 2007, vil avgjøre hva som skjer videre med ordningen. De fleste politikerne ønsker å styrke ordningen, men hvordan sier de ikke noe om. Uansett anbefales det å søke om godkjenning av prosjekter selv om varigheten går utover 2007.

Siste nytt er for øvrig at næringsdrivende som søker om godkjenning av prosjekter innen 1. september 2006 skal ha krav på å få behandlet søknaden innen utløpet av året, mens søknader som kommer inn etter denne fristen vil få lavere prioritet.